

Përdorimi i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit në ndërmarrje, 2015

Tiranë, më 11 Korrik 2016: INSTAT për matjen e nivelit të treguesve të përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit ka kryer në vitin 2015 vrojtimin mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike me mbi 10 të punësuar.

Në vitin 2015, kanë përdorur kompjuter për qëllime pune 95,0 % e ndërmarrjeve me mbi 10 të punësuar. Të gjitha ndërmarrjet e mëdha me mbi 250 të punësuar rezultojnë të kenë përdorur kompjuter. Punonjësit që kanë përdorur kompjuter për qëllime pune përbëjnë 24,4 % të të punësuarve gjithsej të ndërmarrjeve.

Lidhur me aktivitetin ekonomik, përqindja më e ulët e punonjësve që përdorin kompjuter vërehet në aktivitetin e Industrisë përpunuese (7,4%) dhe në aktivitetin e ndërtimit (19,0%). Kompjuterat janë përdorur në një masë më të madhe nga punonjësit e ndërmarrjeve që kanë aktivitet në fushën e Informacionit dhe komunikacionit dhe aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike.

Përqindja e përdorimit të kompjuterit nga ndërmarrjet në Shqipëri është e njëjtë me vende të rajonit si Maqedonia (95 %), por më e ulët krahasuar me mesataren e vendeve anëtare të BE-së (98 %).

Për të njëjtën periudhë referuese, nga ndërmarrjet që përdorin kompjuter për qëllime pune vetëm 3,8 % e tyre nuk kanë akses në internet. Pjesa dërmuese e tyre prej 82 % kanë patur lidhje DSL ose lidhje të tjera broadbandi. Shpejtësia më e madhe e shkarkimit të informacionit, në 64 % të ndërmarrjeve, ishte nga 2 Mbit/s deri në 10 Mbit/s.

Përqindja e ndërmarrjeve që përdorin kompjuter me akses në internet në Shqipëri (91,4 %) është më e ulët krahasuar me vendet e rajonit si Maqedonia (98 %), dhe me mesataren e vendeve anëtare të BE-së (99 %).

Në vitin 2015, ndërmarrjet që kanë pasur faqe web janë 48,8 %, ndërsa media sociale është përdorur nga 37,4 % e ndërmarrjeve. Ndërmarrjet e mëdha me mbi 250 të punësuar janë ato të cilat kanë përgjithësisht faqe web apo kanë përdorur median sociale.

Përqindja e ndërmarrjeve të cilat përdorin internetin për të kontaktuar me autoritetet publike, gjatë vitit 2015, ishte 95,2 %.

Në vitin 2015, ndërmarrjet që kanë shitur ose blerë produktet / shërbimet e tyre nëpërmjet faqes së internetit apo aplikacioneve të dedikuara janë 10,4 %. Përgjithësisht tregtia elektronike kryhet nga

ndërmarrjet që ushtrojnë aktivitet në fushën e Informacionit dhe komunikacioni (26,9 %), Transport dhe magazinim (23,9 %), Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike (22,3 %). Ndërsa, 3,6 % e ndërmarrjeve ndërtuese dhe 6,5 % e ndërmarrjeve përpunuese kanë shitur ose blerë produktet/shërbimet e tyre online.

Fig.1 Përdorimi i kompjuterit në ndërmarrje sipas aktivitetit ekonomik, 2015

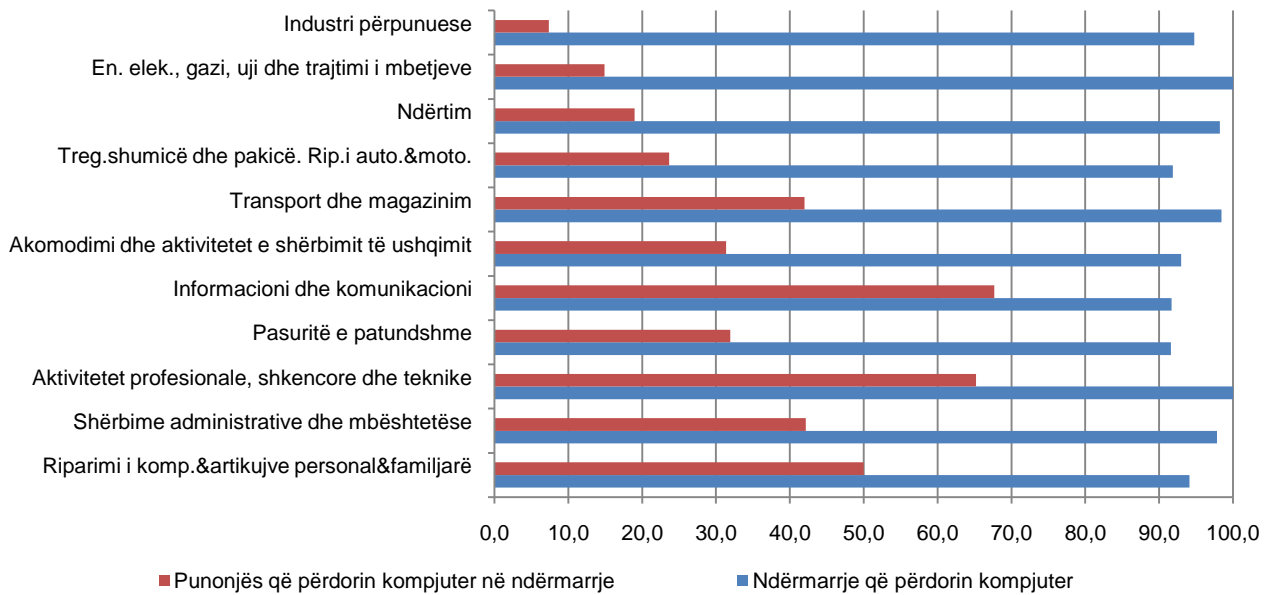

Fig.2 Përdorimi i internetit në ndërmarrje sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2015

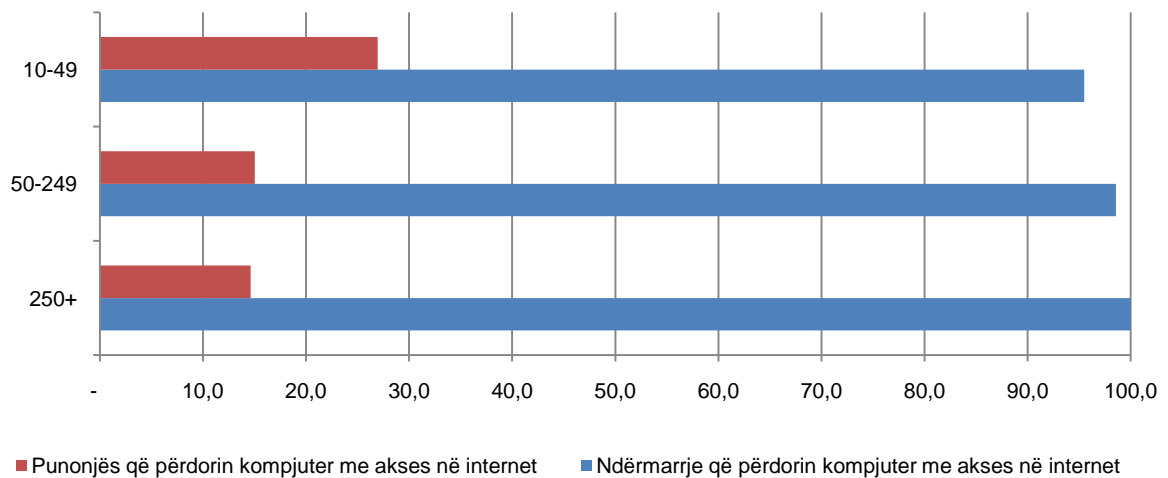
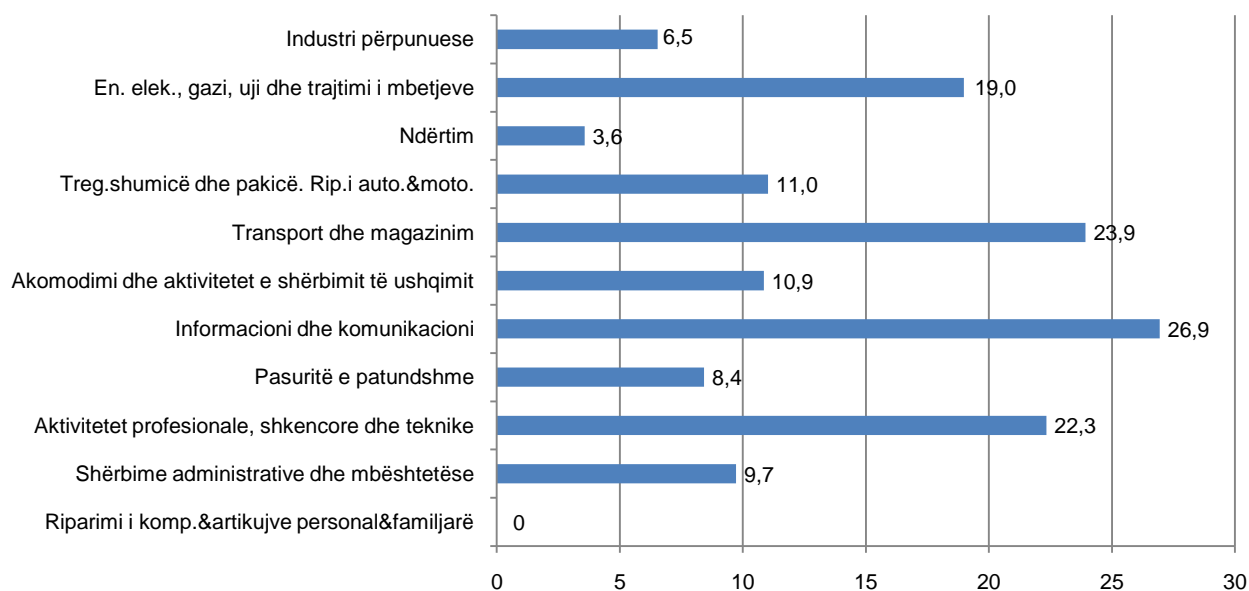

Fig.3 Shitjet / blerjet on-line nga ndërmarrjet sipas aktivitetit ekonomik, 2015

Metodologjia

INSTAT për matjen e nivelit të treguesve të përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit ka kryer në vitin 2015 vërtetimin mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike me mbi 10 të punësuar.

Termi “Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK)” i referohet teknologjive që sigurojnë akses në informacione përmes telekomunikimit. Termi TIK është i ngjashëm me termin Teknologji Informacioni (TI), por fokusohet në teknologjitë e komunikimit që përfshijnë internetin, rrjetin, celularët dhe media të tjera komunikimi.

Në dekadat e fundit, teknologjitë e informacionit dhe komunikimit e kanë furnizuar shoqërinë me një rrjet të gjerë të aftësive të komunikimit. Për shembull, individët ose bizneset tani mund të komunikojnë në kohë reale me njëri-tjetrin duke përdorur teknologjinë si: mesazhet direkt, ‘Voice over IP (VoIP)’ dhe video konferencat si edhe rrjetet sociale si Facebook, Twitter etj. Ato i lejojnë përdoruesit nga e gjithë bota të komunikojnë apo bëjnë biznes në mënyrë të rregullt.

Teknologjitë moderne të informacionit dhe komunikimit kanë krijuar një “vend global” në të cilin individët/bizneset mund të komunikojnë me njëri-tjetrin. Për këtë arsye, TIK studion ecurinë e aksesimit dhe përdorimit të internetit, ndikimin e TIK në mënyrën sesi ndërmarrjet drejtojnë biznesin e tyre, realizojnë tregti elektronike dhe ndërveprojnë me autoritetet publike.

Qëllimi i vërtimit “Anketa për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit” është të mbledhë dhe shpërndajë informacion të harmonizuar dhe të krahasueshëm për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) në ndërmarrje. Për matjen e përdorimit të TIK, INSTAT ka intervistuar 1562 ndërmarrje të të gjitha formave legale dhe llojeve të pronësisë me mbi 10 të punësuar, nga një popullsi prej 4097 ndërmarrje me mbi 10 të punësuar.

Njësia e vërtimit

Njësia e vërtimit është ndërmarrja me mbi 10 të punësuar, e rezultuar aktive gjatë 2014 nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve.

Fusha e mbulimit

Në vërtim u mbuluan ndërmarrjet e zgjedhura nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve të klasifikuara sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në nivel seksioni;

Seksionet	Përshkrimi
C	Industri përpunuese
D, E	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar; Furnizimi me ujë,aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve
F	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. Riparimi i automobilave dhe motoçikletave
H	Transport dhe magazinim
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit
L	Pasuritë e patundshme
M (Grupet 69-74)	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike (pa përfshirë aktivitetet veterinare)
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse
S (Grupi 95.1)	Riparimi i kompjuterëve dhe i pajisjeve të komunikimit

Metoda e grumbullimit

Të dhënat janë vjetore dhe mbledhen me pyetësoin "Anketa për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit" në ndërmarrje. Në vitin 2015 grumbullimi i të dhënave është bërë i mundur, për herë të parë, me metodën CAPI, nëpërmjet intervistës ballë për ballë me anketues me tabletë.

Periudha e referencës për variablat kryesore është koha e mbledhjes së të dhënave, viti 2015. Për pyetjet në lidhje me Specialistët e TIK, Shitje/Blerje on line periudha referuese është një vit më parë, 2014.

Përkufizime

Kompjuter: Kompjuterat përfshijnë kompjuterat personalë, tabletët apo pajisje të tjera portabël si Smartphon apo Personal Digital Assistants (PDAs).

Akses në Internet: Termi "Akses në Internet" i referohet një lidhjeje të jashtme në Internet përmes një kompanie që operon si Ofrues i Shërbimit në Internet (Internet Service Provider – ISP).

Broadband: Broadband janë teknologjitë apo lidhjet të cilat mundësojnë transmetimin e shpejtë të të dhënave, si psh: filma, lojra, video-konferenca nëpërmjet një rrjeti interneti (për shembull: ADSL, lidhje kabllor, UMTS, lidhje optike, VDSL, linja me qira).

Website: Faqja e internetit është një dokument me HyperText. Ekzistenca e një website i ofron ndërmarrjes potencial për një performancë më të mire, mundësi të reja për prezantimin e ndërmarrjes, produkteve, mundësi për njohje më të madhe dhe në të njëjtën kohë aksesin në tregje të reja dhe për rrjedhojë të ardhura më të larta. Faqet e internetit mund të ketë tekst, lidhjet HyperText, imazhe, video dhe zëra.

Autoritet publik: Termi autoritet publik i referohet si shërbimeve publike ashtu edhe aktiviteteve administrative si psh: taksave, regjistrimit të biznesit, sigurimeve shoqërore, shëndetit publik, administrimit lokal etj. Autoritetet publike mund të jenë në nivel lokal, rajonal ose kombëtar.

Media Sociale: Përdorimi i Mediave Sociale si psh: Facebook, Google+, Twitter, YouTube etj. i referohet përdorimit nga ndërmarrja të aplikacioneve që bazohen në teknologjinë e Internetit ose në platforma komunikimi për tu lidhur, krijuar dhe shkëmbyer përmbajtje online, me kliente, furnizues, ose partnerë, jashtë ose brënda ndërmarrjes.

Tregtia elektronike: Një transaksion i tregtisë elektronike është shitja ose blerja e të mirave apo shërbimeve përmes rrjeteve kompjuterike me metoda të dizenuara në mënyrë specifike për qëllimin e marrjes ose bërjes së porosive. Të mirat ose shërbimet porositen përmes këtyre metodave, ndërsa dorëzimi final dhe pagesa mund të mos kryhen online. Transaksionet e tregtisë elektronike përjashtojnë porositë e bëra përmes mesazheve të email-eve të shtypura manualisht.